

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Przemysław Dzierżędzki

Protokolant: Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 7 lutego 2025 r. przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia

1) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Jakub Bodych, Bolimów,

2) Usługi Leśne Mirosława Bigos, Maków,

3) Forest Brothers Szymon Michalski, Skierniewice,

4) Usługi Leśne Wiesław Staniak, Suliszew,

5) ARTI Usługi Leśne Artur Kuta, Wólka Łasiecka

w postępowaniu prowadzonym przez Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skierniewice

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego – wykonawcy Usługi Leśne „Grab” Bogusław Seferyński, Grabina Radziwiłłowska

orzeka:

1. uwzględnia odwołanie i nakazuje zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, powtórzenie czynności badania i oceny ofert, w tym wykonanie czynności odrzucenia oferty wykonawcy Usługi Leśne „Grab” Bogusław Seferyński, Grabina Radziwiłłowska na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych,

2. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skierniewice i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15.000 zł 00 gr** (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Jakub Bodych, Bolimów, Usługi Leśne Mirosława Bigos, Maków, Forest Brothers Szymon Michalski, Skierniewice, Usługi Leśne Wiesław Staniak, Suliszew, ARTI Usługi Leśne Artur Kuta, Wólka Łasiecka** tytułem wpisu od odwołania, kwotę **3.600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy), poniesioną przez odwołującego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, kwotę **438 zł 00 gr** (słownie: czterysta trzydzieści osiem złotych zero groszy), poniesioną przez odwołującego tytułem noclegu, kwotę **17 zł 00 gr** (słownie: siedemnaście złotych zero groszy), poniesioną przez odwołującego tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa,

2.2. zasądza od Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skierniewice na rzecz wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Jakub Bodych, Bolimów, Usługi Leśne Mirosława Bigos, Maków, Forest Brothers Szymon Michalski, Skierniewice, Usługi Leśne Wiesław Staniak, Suliszew, ARTI Usługi Leśne Artur Kuta, Wólka Łasiecka** kwotę **19.055 zł 00 gr** (słownie: dziewiętnaście tysięcy pięćdziesiąt pięć złotych zero groszy), stanowiącą koszty postępowania odwoławczego z tytułu wpisu od odwołania, wynagrodzenia pełnomocnika, dojazdu na posiedzenie Izby, opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:.....

Uzasadnienie

Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Skierniewice, zwany dalej „zamawiającym”, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), zwanej dalej „ustawą Pzp” lub „Pzp”, którego przedmiotem jest wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Skierniewice w roku 2025.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 11 grudnia 2024 r., Dz.U. S: 241/2024, nr 757682-2024.

Wobec czynności i zaniechań zamawiającego w ww. postępowaniu 7 lutego 2025 r. do prezesa Krajowej Izby Odwoławczej wnieśli odwołanie wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Jakub Bodych, Bolimów, Usługi Leśne Mirosława Bigos, Maków, Forest Brothers Szymon Michalski, Skierniewice, Usługi Leśne Wiesław Staniak, Suliszew, ARTI Usługi Leśne Artur Kuta, Wólka Łasiecka, zwani dalej „odwołującym”.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie:

- 1) art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp przez zaniechanie odrzucenia oferty przystępującego jako oferty która zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia w ramach pakietu 2, gdyż wyjaśnienia złożone przez wykonawcę nie potwierdzają możliwości wykonania zamówienia w oferowanej cenie dla pozycji, w których był wezwany;
- 2) art. 239 ust. 1 i 2 ustawy Pzp przez dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty wykonawcy, w sytuacji gdy oferta tego wykonawcy winna podlegać odrzuceniu,

ewentualnie

- 3) art. 226 ust. 1 pkt 4 i 8 ustawy Pzp w zw. z §1 – 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r. – poprzez zaniechanie odrzucenia i wybór oferty wykonawcy jako oferty najkorzystniejszej, w sytuacji w której z wyjaśnień wykonawcy wynikało, iż przyjął on koszty wynagrodzenia osób zaangażowanych do realizacji zamówienia, który uczestniczyć będzie w realizacji przedmiotowego zamówienia publicznego, poniżej stawek wskazanych w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu.

ewentualnie w przypadku nieuznania powyższych zarzutów, naruszenie:

- 1) art. 224 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie dalszego wezwania wykonawcy do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, podczas gdy przedłożone wyjaśnienia rodzą poważne wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia przez wykonawcę zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego za zaoferowaną cenę.

Odwołujący wniósł o nakazanie zamawiającemu:

- 1) unieważnienia czynności polegającej na dokonaniu wyboru oferty wykonawcy Usługi Leśne "GRAB" Bogusław Seferyński, jako oferty najkorzystniejszej w zakresie pakietu 2 – (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna),
- 2) odrzucenia oferty "GRAB" Bogusław Seferyński w zakresie pakietu 2 – (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna); na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp,
- 3) powtórzenia czynności badania i oceny złożonych ofert w sposób zgodny z przepisami prawa zamówień publicznych oraz SWZ i dokonanie wyboru oferty odwołującego jako najkorzystniejszej w postępowaniu w pakiecie 2 - (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna);

ewentualnie:

- 1) unieważnienia czynności polegającej na dokonaniu wyboru oferty wykonawcy Usługi Leśne "GRAB" Bogusław Seferyński, jako oferty najkorzystniejszej w zakresie pakietu 2 – (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna),
- 2) dalszego wezwania do złożenia wyjaśnień na podstawie art. 224 ust. 1 Pzp w zakresie rażąco niskiej ceny przez wykonawcę w postępowaniu w pakiecie 2 – (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna),
- 3) powtórzenia czynności badania i oceny złożonych ofert w sposób zgodny z przepisami prawa zamówień publicznych oraz SWZ i dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu w pakiecie 2 – (leśnictwa: Babusk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkołka Centralna).

Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania. W odpowiedzi i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego zgłosił przystąpienie wykonawca Usługi Leśne „Grab” Bogusław Seferyński, Grabina Radziwiłłowska. Złożył pismo procesowe, w którym wniósł o oddalenie odwołania. W piśmie i w trakcie rozprawy przedstawił uzasadnienie faktyczne i prawne swego stanowiska.

Uwzględniając całość dokumentacji z przedmiotowego postępowania, w tym w szczególności: ogłoszenie o zamówieniu, postanowienia specyfikacji warunków zamówienia (SWZ), odpowiedzi na pytania dotyczące treści SWZ, modyfikacje SWZ, informację z otwarcia ofert, oferty wykonawców, wezwania zamawiającego kierowane do wykonawców w roku postępowania, odpowiedzi na ww. wezwania, zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej, załączniki do pism procesowych stron i uczestnika, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia, dokumenty i stanowiska złożone przez strony i uczestnika w trakcie posiedzenia i rozprawy,

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje:

Art. 16 ustawy Pzp stanowi, że Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób:

- 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców;
- 2) przejrzysty;
- 3) proporcjonalny.

Art. 224 Pzp stanowi, że:

1. Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.
3. Wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, mogą dotyczyć w szczególności:
 - 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
 - 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
 - 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
 - 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 oraz z 2023 r. poz. 1667) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
 - 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
 - 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
 - 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
 - 8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.
4. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub usługi, zamawiający jest obowiązany żądać wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, co najmniej w zakresie określonym w ust. 3 pkt 4 i 6.
5. Obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy.
6. Odrzuceniu, jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, podlega oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają rażąco niskiej ceny lub kosztu tej oferty.

Art. 226 ust. 1 Pzp stanowi, że Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli:

- 8) zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Ustalono, że przedmiotem zamówienia jest wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Skierniewice w roku 2025.

Ustalono, że w SWZ zamawiający przewidział m.in.:

3. OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

7) Przedmiot zamówienia obejmuje jedną część („Pakiet”)

Pakiet 2 – leśnictwa: Babsk, Grabina, Ruda, Staropol i Szkółka Centralna;

Złożona oferta musi obejmować cały zakres prac przewidzianych w SWZ.

3.3 Zasady ogólne realizacji przedmiotu zamówienia.

5) Wyznacznikiem szacunkowej ilości objętościowych lub wagowych zużywanego oleju biodegradowalnego do smarowania układów tnących w eksploatowanych pilach łańcuchowych i głowicach tnących będzie masa pozyskania w m³ wynikająca z Protokołów Odbioru Robót, przy uwzględnieniu poniższych norm:

- przy użyciu pilarki wynosi 0,05 litra na 1 m³ pozyskiwanego drewna,
- przy użyciu harwestera wynosi 0,02 litra na 1 m³ pozyskiwanego drewna.

3.14. Zamawiający informuje, że celem zwiększenia transparentności postępowania w Załączniku nr 2.2. - Szczegółowy

rozmiar prac według grup czynności, czynności i lokalizacji, informacyjnie (niewiążąco) w stosunku do części czynności wchodzących w skład opisu przedmiotu zamówienia została zamieszczona kolumna „ilość r-b” obejmująca przyjętą przez Zamawiającego do oszacowania wartości zamówienia ilość normogodzin przypadających na daną czynność, ustaloną zgodnie z Katalogiem Norm Czasu Pracy stosowanym przez Zamawiającego w procesie planowania prac i szacowania wartości zamówienia. Kolumna „ilość r-b” oraz Katalog Norm Czasu Pracy nie stanowią opisu przedmiotu zamówienia. Katalog Norm Czasu Pracy dostępny jest na stronie internetowej <https://uslugilesne.lasy.gov.pl>. Kalkulując w ofercie ceny jednostkowe dla poszczególnych czynności wchodzących w skład opisu przedmiotu zamówienia Wykonawca powinien dokonać ich wyceny z uwzględnieniem:

- 1) wszystkich okoliczności wynikających z Załącznika nr 2 do SWZ;
- 2) standardów jakościowych odnoszące się do wszystkich istotnych cech przedmiotu wynikających z Załącznika nr 3.1. „Opis standardu technologii wykonawstwa prac leśnych” przyjęty decyzją nr 45 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 maja 2024 r. „Opisu standardu technologii wykonawstwa prac leśnych” w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych oraz Załącznika nr 3.2. Tabele Parametrów;
- 3) zasad rozliczeń oraz ryzyk określonych we wzorze umowy stanowiącym Załącznik nr 12 do SWZ.

Tak skalkulowane ceny jednostkowe poszczególnych czynności wchodzących w skład opisu przedmiotu zamówienia powinny być podane w Kosztorysie Ofertowym zawartym jest w pkt 2 Formularza Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ) i podane dla jednostek miary tam wskazanych.

15. SPOSÓB OBLICZENIA CENY

- 15.1. Wykonawca zobowiązany jest podać w Formularzu Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ) łączną cenę za wszystkie pozycje (prace) przewidziane w Kosztorysie Ofertowym. Kosztorys Ofertowy zawarty jest w pkt 2 Formularza Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ) stanowi jego integralną część.
- 15.2. Ceny jednostkowe za poszczególne pozycje (prace) powinny być podane na Kosztorysie Ofertowym zawartym w pkt 2 Formularza Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ). Każda cena jednostkowa musi być tak podana, aby pokrywać wszelkie koszty i ryzyka Wykonawcy związane z realizacją czynności, której dotyczy. Wykonawca nie może kosztów realizacji danej czynności doliczać do kosztów realizacji innych czynności. Cena łączna wynikająca z Kosztorysu Ofertowego za poszczególne pozycje (prace) powinna zostać podana w pkt 1 Formularza Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ).
- 15.3 Cenę łączną należy podać w złotych w kwocie brutto w odniesieniu do całego przedmiotu zamówienia, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (zgodnie z matematycznymi zasadami zaokrągleń) wraz z wyszczególnieniem w Kosztorysie Ofertowym zawartym w pkt 2 Formularza Oferty (Załącznik nr 1 do SWZ) zastosowanej stawki podatku VAT.
- 15.4. Stawkę podatku od towarów i usług (VAT) należy uwzględnić w wysokości obowiązującej na dzień składania ofert.
- 15.6. Określony w SWZ rzeczowy zakres przedmiotu zamówienia oraz postanowienia wynikające ze wzoru umowy załączonego do SWZ (Załącznik nr 12 do SWZ) stanowią podstawę do obliczenia cen jednostkowych oraz ceny łącznej wynikającej z oferty.

(por. SWZ, w aktach sprawy)

Kolejno ustalono, że w załączniku nr 2.3.5. do SWZ zamawiający przewidział:

Zestawienie pozycji nieudostępionych do maszynowego pozyskania drewna

Zamawiający nie wskazuje pozycji, dla których pozyskanie maszynowe jest niedopuszczalne. Wybór technologii pozyskania drewna należy do Wykonawcy, który powinien dostosować wybór technologii, w tym parametry (gabaryty) sprzętu do możliwości drzewostanu (jego skład gatunkowy, wiek, budowa drzewostanu, konfiguracja terenu). Zamawiający zastrzega, że w przypadku gdy pozyskanie maszynami wielooperacyjnymi przyczynić się będzie do powstania znacznych szkód w drzewostanie, Zamawiającemu przysługuje prawo do zatrzymania prac i nakazania Wykonawcy zmiany technologii pozyskania i zrywki drewna.

(por. ww. załącznik do SWZ, w aktach sprawy).

Kolejno ustalono, że w załączniku nr 3 do SWZ (Opis standardu technologii wykonawstwa prac leśnych) zamawiający przewidział m.in.

CWD-D - Całkowity wyrób drewna technologią dowolną

Wykonawca zrealizuje prace z zakresu pozyskania drewna przy użyciu ręcznych pilarek, narzędzi pomocniczych i odpowiednio dobranych do warunków drzewostanowych, maszyn wielooperacyjnych (harwestery, procesory itp.) oraz maszyn zrywkowych.

Zamawiający w drzewostanach III i starszych klas wieku nie dopuszcza stosowania maszyn wielooperacyjnych zaopatrzonych w nożycowe lub nożowe głowice tnące.

(por. ww. załącznik do SWZ, w aktach sprawy).

Kolejno ustalono także, że do upływu terminu składania ofert do zamawiającego w zakresie pakietu nr 2 wpłynęły

oferty przystępującego z ceną brutto 3.507.098,84 zł oraz odwołującego z ceną brutto 3.876.978,21 zł.

(por. informacja z otwarcia ofert, w dokumentacji postępowania przekazanej przez zamawiającego na nośniku elektronicznym).

Ustalono także, że zamawiający na sfinansowanie zamówienia przewidział kwotę 3.884.707,16 zł brutto (por. informacja o kwocie, w dokumentacji postępowania przekazanej przez zamawiającego na nośniku elektronicznym). Kolejno ustalono, że przystępujący w formularzu ofertowym podał m.in. następujące stawki:

- 1)w zakresie pozycji nr 3 CWD-D (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne) - stawkę 55,00 zł netto/m³,
- 2)w zakresie pozycji nr 4 CWD-D (Trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych) - stawkę 55,00 zł netto/m³,
- 3)w zakresie pozycji nr 52 SPUL-R (spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów) - stawkę 20,00 zł netto/ar,
- 4)w zakresie pozycji nr 41 PIEL-RN (pielenie w międzyrzędach, w dębie i buka również w okresie wschodów) -stawkę 100,00 zł netto/ar.

(por. oferta przystępującego).

Ustalono także, że 9 stycznia 2025 r. zamawiający, działając na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy Pzp, wezwał przystępującego do złożenia wyjaśnień, (w tym złożenie dowodów) w zakresie rażąco niskiej ceny istotnej części składowej zamówienia tj. ceny jednostkowej zawartej w poz. nr 3, 4, 41, 52 kosztorysu ofertowego (zawartego w pkt 2 formularza oferty).

W uzasadnieniu wezwania zamawiający wskazał, co następuje.

I. Wątpliwości dotyczące zaoferowanej ceny:

W złożonej ofercie dla ww. czynności Wykonawca zaoferował ceny:

- 1) *Pozycja nr 3 CWD-D (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne) – 55,00 zł netto/m³. Cena szacunkowa czynności wynosi 87,57 zł netto/m³, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 37,19 % niższa od szacunkowej.*
- 2) *Pozycja nr 4 CWD-D (Trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych) - 55,00 zł netto/m³. Cena szacunkowa czynności wynosi 113,08 zł netto/m³, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 51,36 % niższa od szacunkowej.*
- 3) *Pozycja nr 52 SPUL-R (spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów) – 20,00 zł netto/ar. Cena szacunkowa czynności wynosi 77,35 zł netto/ar, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 77,14 % niższa od szacunkowej (stawka za roboczogodzinę wynosi 14,60 zł).*
- 4) *Pozycja nr 41 PIEL-RN (pielenie w międzyrzędach, w dębie i buka również w okresie wschodów) – 100,00 zł netto/ar. Cena szacunkowa czynności wynosi 159,08 zł netto/ar, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 37,14 % niższa od szacunkowej (stawka za roboczogodzinę wynosi 35,55 zł).*

II. Charakterystyka czynności:

- 1) *całkowity wyrób drewna technologią dowolną w Trzebieżach późnych i cięciach sanitarno-selekcyjnych:*

Zamawiający wskazuje, że trzebieże późne w ramach zamówienia wiążą się z:

- a) *niską zasobnością drzewostanów 2 klasy wieku, co wymaga znaczących nakładów pracy,*
- b) *ręcznym charakterem prac, wymagającym użycia pilarek, ponieważ mechanizacja w tego typu pozyskaniu jest w dużej mierze niemożliwa, co generuje wyższe koszty operacyjne.*

- 2) *całkowity wyrób drewna technologią dowolną w Trzebieżach wczesnych i czyszczeniach późnych z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych:*

Zamawiający wskazuje, że trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych w ramach zamówienia wiążą się z wykonywaniem prac w technologii ręczno – maszynowej, co zwiększa pracochłonność tych prac gospodarczych.

- 3) *spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów*

Standard technologii prac obejmuje:

wzruszenie gleby narzędziami ręcznymi (motyka, opielacz, haczki, pazurki) między rzędami lub taśmami siewnymi w okresie wschodów, usunięcie chwastów z miejsca wzruszenia, wyniesienie usuniętych roślin z powierzchni spulchnianej, załadunek na przyczepę i wywiezienie na miejsce składowania.

- 4) *pielenie w międzyrzędach - w dębie i buku również w okresie wschodów.*

Standard technologii prac obejmuje:

ręczne usuwanie chwastów z powierzchni z sadzonkami w międzyrzędziach, wybranie chwastów, przerywanie nadmiarów siewów, wyniesienie usuniętych roślin z powierzchni pielonej, załadunek na przyczepę i wywiezienie wraz z rozładunkiem na miejsce składowania.

III. Znaczenie danej czynności w ramach zamówienia:

- 1) całkowity wyrób drewna technologią dowolną w Trzebieżach późnych i cięciach sanitarno-selekcyjnych - prace związane z trzebieżami późnymi i cięciami sanitarno-selekcyjnymi stanowią znaczącą część wartości całego zamówienia:
 - a) planowana ilość drewna do pozyskania w ramach czynności wynosi 7646 m³,
 - b) kosztorys inwestorski dla tych prac wynosi 723 125,04 zł brutto, co stanowi 18,61% wartości całego pakietu.
- 2) całkowity wyrób drewna technologią dowolną w Trzebieżach wczesnych i czyszczeniach późnych z pozyskaniem, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych – prace związane z trzebieżami wczesnymi i czyszczeniami późnymi z pozyskaniem masy oraz cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych stanowią znaczącą część wartości całego zamówienia:
 - a) planowana ilość drewna do pozyskania w ramach czynności wynosi 2341 m³,
 - b) kosztorys inwestorski dla tych prac wynosi 285 897,90 zł brutto, co stanowi 7,36% wartości całego pakietu.
- 3) spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów – prace związane ze spulchnianiem gleby na międzyrzędach (dla dęba i buka również w okresie wschodów) stanowią znaczącą część wartości całego zamówienia:
 - a) planowana ilość prac w ramach czynności wynosi 1100 ar,
 - b) kosztorys inwestorski dla tych prac wynosi 91 891,80 zł brutto, co stanowi 2,37 % wartości całego pakietu.
- 4) pielenie w międzyrzędach - w dębie i buku również w okresie wschodów – prace związane z pieleniem w międzyrzędach (w dębie i buku również w okresie wschodów) stanowią znaczącą część wartości całego zamówienia oraz pozycja jest analizowana łącznie z pieleniem w międzyrzędach (w dębie i buku również w okresie wschodów), ponieważ prace te są wykonywane równocześnie.
 - a) planowana ilość prac w ramach czynności wynosi 1100 ar,
 - b) kosztorys inwestorski dla tych prac wynosi 188 987,04 zł brutto, co stanowi 4,86% wartości całego pakietu.

Mając na uwadze powyższe proszę o szczegółowe wyjaśnienie następujących kwestii wraz z przedłożeniem dowodów na ich poparcie:

1. kalkulacji zaoferowanych cen wynoszącej dla poszczególnych pozycji kosztorysu, wymienionych powyżej,
2. oszczędności metody wykonania ww. czynności, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków wykonywania zamówienia (czynności) dostępnych Wykonawcy, które pozwalają Panu zaoferować cenę znacznie niższą od kosztorysu inwestorskiego,
3. sposobu realizacji prac wymagających dużych nakładów robocizny, takich jak trzebieże wczesne w drzewostanach o niskiej zasobności czy pielenie;
4. zgodności wyceny z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,
5. zgodności wyceny z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

(por. ww. wezwanie, w aktach sprawy).

Kolejno ustalono, że w odpowiedzi na ww. wezwanie przystępujący złożył wyjaśnienia z 9 stycznia 2025 r. W wyjaśnieniach tych przystępujący wskazał, co następuje.

Ad.1 Pozycja nr 3 CWD-D (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne) – 55,00 zł netto/m³:

Przyjmując, że planowana ilość drewna do pozyskania w ramach czynności wynosi 7646 m³ w ciągu roku, to oznacza 637 m³ w ciągu 1 miesiąca do wykonania.

Do realizacji zadania potrzebny 1 operator Harwestera + maszyna typu Harvester, 2 pracowników do zrywki drewna + 2 ciągniki z przyczepą zrywkową + 1 operator pilarki spalinowej.

Kalkulacja kosztów:

- koszt zatrudnienia pracowników (pełen etat) przy minimalnym wynagrodzeniu brutto obowiązującym od 01.01.2025r to 22486,40 zł (4 x 5621,60 zł) – środek dowodowy pobrano ze strony www.zarobki.pracuj.pl,
- koszt paliwa do maszyny typu Harvester to 5819,00 zł (przyjęto spalanie 1,5 l/m³ ; 637 m³ x 1,5 l = 955,5 l; 955,5 l x 6,09 zł) – środek dowodowy - faktura vat za paliwo,
- koszt paliwa do ciągnika do zrywki drewna to 4655,20 zł (przyjęto spalanie 0,60 l /m³; 637 m³ x 0,60 l = 382,20 l; 382,20 l x 6,09 zł x 2 szt. ciągnika) – środek dowodowy f-ra vat za paliwo,
- sumując: 22486,40 zł + 5819,00 zł + 4655,20 zł = 32960,60 zł za pozyskanie 637 m³ (32960,60 zł : 637 m³ = 51,74 zł/m³).

Wskazano kalkulację w stosunku do całego miesiąca roboczego.

Jednocześnie nadmieniam, że do pozyskania 637 m³ wykonawca potrzebuje od 7 do 10 dni roboczych.

Ad. 2 Pozycja nr 4 CWD-D (Trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych) - 55,00 zł netto/m³ :

Przyjmując, że planowana ilość drewna do pozyskania w ramach czynności wynosi 2341 m³ w ciągu roku to oznacza 195,08 m³ w ciągu 1 miesiąca do wykonania.

Do realizacji zadania potrzebny 1 operator Harwestera + maszyna typu Harvester, 1 pracownik do zrywki drewna + 1 ciągnik z przyczepą zrywkową, 4 osoby -operator pilarki (drwał), 1 pracownik do pomocy przy zrywce.

Kalkulacja kosztów:

- koszt zatrudnienia pracowników (pełen etat) przy minimalnym wynagrodzeniu brutto obowiązującym od 01.01.2025r to 6558,65 zł (przyjęto, że zadanie zostanie wykonane w ciągu 5 dni roboczych tj.: 5621,60 zł : 30 dni= 187,39 zł/ dzień, 187,39 zł x 5 dni = 936,95 zł x 7 pracowników) – środek dowodowy pobrano ze strony www.zarobki.pracuj.pl,
- koszt paliwa do maszyny typu Harvester to 2138,44 zł (przyjęto spalanie 1,8 l/m³ ; 195,08 m³ x 1,8 l = 351,14 l; 351,14 l x 6,09 zł) – środek dowodowy - faktura vat za paliwo,
- koszt paliwa do ciągnika do zrywki drewna to 712,83 zł (przyjęto spalanie 0,60 l /m³; 195,08 m³ x 0,60 l = 117,05 l; 117,05 l x 6,09 zł) – środek dowodowy f-ra vat za paliwo,
- koszt paliwa do pilarek to 824,82 zł (przyjęto spalanie 0,70 l /m³; 195,08 m³ x 0,70 l = 136,56 l; 136,56 l x 6,04 zł) – środek dowodowy f-ra vat za paliwo
- sumując: 6558,65 zł + 2138,44 zł + 712,83 zł + 824,82 zł= 10234,74 zł za pozyskanie 195,08 m³ (10234,74 zł : 195,08 m³ = 52,46 zł/m³).

Kalkulacja obejmuje 7 pracowników, maszyny przy założeniu wykonania zadania (195,08m³) w ciągu 5 dni roboczych.

Ad. 3 Pozycja nr 52 SPUL-R (spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów) – 20,00 zł netto/ar:

Przyjęto , że zgodnie ze standardem technologii prac, który obejmuje: wzruszenie gleby narzędziami ręcznymi (motyka, opielacz, haczki, pazurki) między rzędami lub taśmami siewnymi w okresie wschodów, usunięcie chwastów z miejsca wzruszenia, wyniesienie usuniętych roślin z powierzchni spulchnianej, załadunek na przyczepę i wywiezienie na miejsce składowania do wykonania zadania zostanie skierowany właściciel firmy z własnym sprzętem do wywozu chwastów.

Kalkulacja kosztów:

- koszt miesięcznej składki ZUS właściciela to 2858,71 zł (2858,71 zł : 30 dni = 95,29 zł/dzień; 95,29 zł : 8 h = 11,91 zł/h; 1507 roboczo-godzin x 11,91 zł = 17948,37 zł),
- koszt transportu chwastów 2400,00 zł (60 zł/h x 40h),
- sumując : 17948,37 zł + 2400,00 zł = 20348,37 zł za wykonanie czynności 1100 ar.

Ad.4 Pozycja nr 41 PIEL-RN (pielenie w międzyrzędach, w dębie i buka również w okresie wschodów) – 100,00 zł netto/ar : Przyjęto , że zgodnie ze standardem technologii prac, ręczne usuwanie chwastów z powierzchni z sadzonkami w międzyrzędach, wybranie chwastów, przerywanie nadmiarów siewów, wyniesienie usuniętych roślin z powierzchni pielonej, załadunek na przyczepę i wywiezienie wraz z rozładunkiem na miejsce składowania do wykonania zadania zostanie skierowany właściciel i pracownik firmy ze sprzętem do wywozu chwastów.

Kalkulacja kosztów:

- koszt miesięcznej składki ZUS właściciela to 2858,71 zł (2858,71 zł : 30 dni = 95,29 zł/dzień; 95,29 zł : 8 h = 11,91 zł/h; 3094 roboczo-godzin x 11,91 zł = 36849,54 zł),
- koszt zatrudnienia pracownika (pełen etat) przy minimalnym wynagrodzeniu brutto obowiązującym od 01.01.2025r to 5621,60 zł (5621,60 zł : 30 dni = 187,39 zł/dzień; 187,39 zł : 8 h = 23,42 zł/h; 3094 roboczo-godzin x 23,42 zł = 72461,48 zł) – środek dowodowy pobrano ze strony www.zarobki.pracuj.pl,
- koszt transportu chwastów 2200,00 zł (55 zł/h x 40h),
- sumując : 36849,54 zł + 72461,48 zł + 2200,00 zł = 111511,02 zł za wykonanie czynności 1100 ar.

Informuję, że przedstawiona kalkulacja w oparciu o załączone środki dowodowe została przeprowadzona po kosztach opłacalności firmy dlatego w pkt. 1 i 2 (pozycja nr 3 CWD-D, pozycja nr 4 CWD-D) stawka została podniesiona o niewielki procent w stosunku do wyliczeń.

Pragnę również zaznaczyć , że w roku 2024 firma UL „GRAB” wykonywała usługę w zakresie pozyskania drewna na terenie Nadleśnictwa Skierniewice w cenie netto 46 zł/m³, dlatego uważamy, że stawka 55 zł/m³ jest dla nas zadowalająca.

Jesteśmy gotowi do podjęcia współpracy zgodnie ze złożoną ofertą.

(por. wyjaśnienia ceny przystępującego, w aktach sprawy).

Kolejno ustalono, że 28 stycznia 2025 r. zamawiający zawiadomił odwołującego o wyborze oferty przystępującego jako

najkorzystniejszej.

(por. ww. zawiadomienie, w aktach sprawy)

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasadny okazał się zarzut dotyczący zaniechania odrzucenia oferty przystępującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 5 i ust. 6 Pzp.

Jak wskazuje się w orzecznictwie izby, wyjaśnienia składane w reakcji na wezwanie zamawiającego kierowane w trybie art. 224 Pzp powinny stanowić podstawę oceny przez zamawiającego, czy zaoferowano mu cenę rażąco niską w stosunku do przedmiotu zamówienia, czy też nie. Jak wynika z treści art. 224 ust. 5 ustawy Pzp *obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy*. Polski ustawodawca przesądził w przywołanym przepisie, że wykonawca wezwany do złożenia wyjaśnień w trybie art. 224 ustawy Pzp, ma obowiązek udowodnić zamawiającemu, że jego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej. Z przepisu tego wynika zatem domniemanie, że wykonawca wezwany do złożenia wyjaśnień zaoferował cenę rażąco niską. Wyjaśnienia i dowody na ich poparcie, składane przez wykonawcę w odpowiedzi na wezwanie, muszą zaś obalić owo domniemanie. Nie ulega również wątpliwości, że udowodnienie realności ceny powinno nastąpić w toku postępowania o udzielenie zamówienia przed zamawiającym, a nie w toku postępowania odwoławczego przed izbą. Jeżeli wykonawca ciężaru obalenia domniemania rażąco niskiej ceny w postępowaniu przed zamawiającym nie udźwignie, to jego oferta podlega odrzuceniu. Przepis art. 224 ust. 6 ustawy Pzp stanowi bowiem, że *podlega odrzuceniu jako oferta z rażąco niską ceną lub kosztem, oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu*.

Jak wynikało z treści wezwania zamawiającego z 9 stycznia 2025 r., wątpliwości zamawiającego wzbudziły ceny jednostkowe zawarte w pozycjach nr 3, 4, 41, 52 kosztorysu ofertowego przystępującego z uwagi na ich rozbieżność od cen jednostkowych za ww. pozycje oszacowanych przez zamawiającego. Zamawiający wskazał bowiem, że:

- 1) *Pozycja nr 3 CWD-D (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne) – 55,00 zł netto/m³. Cena szacunkowa czynności wynosi 87,57 zł netto/m³, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 37,19 % niższa od szacunkowej.*
- 2) *Pozycja nr 4 CWD-D (Trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych) - 55,00 zł netto/m³. Cena szacunkowa czynności wynosi 113,08 zł netto/m³, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 51,36 % niższa od szacunkowej.*
- 3) *Pozycja nr 52 SPUL-R (spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów) – 20,00 zł netto/ar. Cena szacunkowa czynności wynosi 77,35 zł netto/ar, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 77,14 % niższa od szacunkowej (stawka za roboczogodzinę wynosi 14,60 zł).*
- 4) *Pozycja nr 41 PIEL-RN (pielenie w międzyrzędach, w dębie i buka również w okresie wschodów) – 100,00 zł netto/ar. Cena szacunkowa czynności wynosi 159,08 zł netto/ar, zatem zaproponowana przez Wykonawcę cena jest o 37,14 % niższa od szacunkowej (stawka za roboczogodzinę wynosi 35,55 zł).*

W wezwaniu zamawiający wskazał także na istotność ww. cen jednostkowych, gdyż:

- kosztorys inwestorski dla prac z pozycji 3 wynosi 723.125,04 zł brutto, co stanowi 18,61% wartości całego pakietu,
- kosztorys inwestorski dla prac z pozycji 4 wynosi 285.897,90 zł brutto, co stanowi 7,36% wartości całego pakietu,
- kosztorys inwestorski dla prac z pozycji 52 wynosi 91.891,80 zł brutto, co stanowi 2,37 % wartości całego pakietu,
- kosztorys inwestorski dla prac z pozycji 41 wynosi 188.987,04 zł brutto, co stanowi 4,86% wartości całego pakietu.

Z chwilą wystosowania ww. wezwania, po stronie przystępującego zaktualizował się obowiązek wykazania, że cena jego oferty za ww. pozycje nie jest rażąco niska.

Izba stwierdziła, że rację ma odwołujący, iż przystępujący przez swe wyjaśnienia nie sprostął ciężarowi obalenia domniemania rażąco niskiej ceny i w konsekwencji zamawiający z naruszeniem przepisów art. 224 ust. 6 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp, zaniechał czynności odrzucenia oferty przystępującego.

Zarzuty dotyczące pozycji nr 3 kosztorysu (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne).

W pierwszej kolejności odwołujący podniósł, że przystępujący w sposób nieprawidłowy założył w pozycji nr 3 pozyskanie maszynowe (harvesterem).

Owszem należało zgodzić się ze stanowiskiem przystępującego z pisma procesowego, że zamawiający nie zawarł w SWZ kategorycznego zakazu wykonywania prac z pozycji 3 kosztorysu przy pomocy maszyn (harwestera). Przystępujący słusznie wskazał, że w załączniku nr 2.3.5. do SWZ, zamawiający napisał, iż *Zamawiający nie wskazuje pozycji, dla których pozyskanie maszynowe jest niedopuszczalne.* Nie można było jednak zgodzić się z przystępującym, że prawidłowe byłoby zakładanie wykorzystania harwestera do wykonania całości prac z pozycji nr 3 kosztorysu. Jednocześnie bowiem w załącznikach nr 2.3.1. do SWZ zamawiający opisał m.in.: udział (m³) drewna optymalnego do pozyskania w technologii maszynowej [%] dla poszczególnych leśnictw:

- a) Leśnictwo Babsk – 69%,
- b) Leśnictwo Grabina – 36%,
- c) Leśnictwo Ruda – 80%,
- d) Leśnictwo Staropol – 58%.

Zamawiający w dokumentach zamówienia wskazał zatem na optymalną metodę pozyskania w poszczególnych leśnictwach i nie uważał, aby pozyskanie całości harvesterem było optymalne. Na powyższe zresztą zwrócił uwagę sam zamawiający w treści wezwania skierowanego do przystępującego, wskazując na generalnie ręczny charakter prac, wymagający użycia pilarki, gdyż mechanizacja w tego typu pozyskaniu jest w dużej mierze niemożliwa.

Kolejno należało zgodzić się z odwołującym, że przystępujący nie uwzględnił w swoich wyjaśnieniach kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, takich jak koszt olejów, materiałów eksploatacyjnych (smary, łańcuchy tnące), a także wydatków na dojazdy pracowników do miejsca realizacji prac, które są niezbędne do prawidłowej realizacji zamówienia. Wbrew stanowisku przystępującego od złożenia wyjaśnień i dowodów nie zwalniała go okoliczność, że te same maszyny służą także do realizacji innych zakresów zadania i nie muszą być poddawane czynnościom konserwacyjnym czy serwisowym na potrzeby każdej czynności oddzielnie. W takiej sytuacji należało - na potrzeby kalkulacji kosztów w badanych pozycjach - przedstawić wysokość tego rodzaju kosztów przypadającą na ww. pozycje. Tego przystępujący nie uczynił. Izba stwierdziła, że w wyjaśnieniach ceny przystępującego próżno było bowiem szukać jakiegokolwiek kalkulacji ww. kosztów ani dowodów na poparcie kalkulacji tego rodzaju kosztów. Dopiero w swym piśmie procesowym, na str. 7 i 8, na etapie postępowania odwoławczego przed izbą, przystępujący podjął próbę uzupełnienia wyjaśnień. Dopiero także do swego pisma procesowego przystępujący załączył dowód nr 1 – fakturę za zakup rolki łańcucha do harwestera, dowód nr 2 – fakturę za zakup prowadnicy, ogniwa i pilnika (materiałów eksploatacyjnych do pilarek), dowód nr 3 – fakturę za zakup oleju do harwestera oraz dowód nr 4 – fakturę za zakup oleju do pilarek. Takie działanie wykonawcy okazało się zatem spóźnione i świadczyło jednocześnie o zasadności zarzutu podniesionego w odwołaniu. Skoro bowiem wykonawca przedstawia dowody mające obalić domniemanie rażąco niskiej ceny dopiero przed izbą, a nie w terminie zakreślonym przez zamawiającego, to oznacza, że zarzut dotyczący nieprzedstawienia wyjaśnień i dowodów na etapie postępowania o udzielenie zamówienia jest zasadny.

Trafny okazał się także zarzut odwołującego, że przystępujący w swoich wyjaśnieniach ceny nie odniósł się do kosztów związanych z użytkowaniem maszyn, takich jak amortyzacja sprzętu, bądź koszt leasingu harwestera, czy konserwacji pól spalinowych. Przystępujący mógł przedstawić dowody zakupu harwestera, ciągników czy pól spalinowych. Przystępujący mógł przedstawić tabelę amortyzacji, zestawienie środków trwałych, które pozwoliłyby obliczyć i wykazać koszt amortyzacji sprzętu, czego jednak nie uczynił. Dopiero do swego pisma procesowego przystępujący załączył jako dowód nr 5 - fakturę za zakup harwestera i dowody nr 6 – 8 - faktury za zakup pilarek. Nie przedstawiono nawet na tym etapie faktury za zakup ciągników i przyczepy leśnej. Dopiero też w piśmie procesowym przystępujący wyjaśniał, że *korzysta ze sprzętu używanego (odkupionego od innych firm z branży, a nie od zakupionego u producentów), zamortyzowanego, wykorzystywanego na wszystkich realizowanych przez Przystępującego zadaniach.* Takich wyjaśnień i dowodów nie złożył jednak w toku postępowania w terminie wyznaczonym przez zamawiającego. Takie działanie wykonawcy okazało się zatem spóźnione i świadczyło jednocześnie o zasadności zarzutu podniesionego w odwołaniu. Skoro bowiem wykonawca przedstawia dowody mające obalić domniemanie rażąco niskiej ceny dopiero przed izbą, a nie w terminie zakreślonym przez zamawiającego, to oznacza, że zarzut dotyczący nieprzedstawienia wyjaśnień i dowodów na etapie postępowania o udzielenie zamówienia jest zasadny. Odwołujący wykazał zaś dowodem nr 1 – wydrukiem ze strony internetowej kalkulatory.gofin.pl, że koszt amortyzacji dla harwestera przystępującego może wynieść miesięcznie nawet 3.383,33 zł.

Zdaniem izby odwołujący w odwołaniu trafnie zarzucił, że w przedstawionych wyliczeniach przystępujący nie zawarł kosztów związanych ze świadczeniem urlopowym oraz ew. wynagrodzeniem chorobowym. Zarzut odwołującego okazał się trafny. Przypomnienia wymagało, że w pkt 3.5. SWZ zamawiający wymagał *zatrudnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia*

polegające na pozyskaniu i zrywie surowca drzewnego, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.). Wobec powyższego obowiązkiem wykonawcy było uwzględnienie w cenie, a po wystosowaniu wezwania do wyjaśnień ceny oferty, określenie, wyliczenie i podanie zamawiającemu m.in. kosztów świadczeń urlopowych i kosztów zastępstw chorobowych przypadających na tę pozycję. Są to bowiem niewątpliwie koszty, jakie obowiązany będzie ponieść przystępujący jako pracodawca. Wbrew stanowisku przystępującego zawartym w jego piśmie, od wymienienia ww. kosztów nie zwalniała go okoliczność, że w ww. pozycji na pozyskanie 637 m³ drewna - jak utrzymywał - potrzebuje od 7 do 10 dni roboczych (tj. 1,5-2 tygodnie). W tej sytuacji należało przyjąć do kalkulacji proporcjonalną część kosztu (ryzyka) świadczeń chorobowych i zastępstw przypadającą na ww. pozycję. Konieczność przypisania do ww. pozycji odpowiedniej części kosztów wynikała z jednoznacznego postanowienia pkt 15.2 SWZ. Zamawiający w postanowieniu tym wyraźnie przesądził, że *Każda cena jednostkowa musi być tak podana, aby pokrywać wszelkie koszty i ryzyka Wykonawcy związane z realizacją czynności, której dotyczy. Wykonawca nie może kosztów realizacji danej czynności doliczać do kosztów realizacji innych czynności*. Tak więc jakieś ryzyko świadczeń urlopowych i zastępstw chorobowych powinno być przypisane także do omawianej pozycji kosztorysu. W swym wezwaniu zamawiający prosił wyraźnie przystępującego o wykazanie zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie i przedstawienie stosownej kalkulacji. W wyliczeniach przystępującego próżno było szukać wyliczeń odnośnie ww. kosztów (ryzyka) przypadających na ww. pozycję kosztorysu.

Zgodzić należało się także z odwołującym, że przystępujący nie załączył do swych wyjaśnień żadnych dowodów, które potwierdziłyby fakt, że zatrudnia on pracowników za minimalnym wynagrodzeniem. W ocenie izby zatrudnienie doświadczonych osób potrzebnych do wykonania zadania takich jak operator harwestera, operator pilarki, posiadających wymagane w pkt 7.1.4 c) SWZ szkolenia dopuszczające za minimalne wynagrodzenie jest wyjątkowo korzystną dla wykonawcy jest okolicznością, którą stosownie do pkt 2 w zw. z pkt 4 i 5 treści wezwania powinien wyjaśnić i poprzeć stosownym dowodem.

Dostrzec należało, że wymagane dowody w postaci umów o pracę zawartych z pracownikami skierowanymi do realizacji zamówienia przystępujący przedstawił dopiero jako dowód nr 9 do swojego pisma procesowego. Takie działanie wykonawcy okazało się także spóźnione i świadczyło jednocześnie o zasadności zarzutu podniesionego w odwołaniu. Skoro bowiem wykonawca przedstawia dowody mające obalić domniemanie rażąco niskiej ceny dopiero przed izbą, a nie w terminie określonym przez zamawiającego, to oznacza, że zarzut dotyczący nieprzedstawienia dowodów na etapie postępowania o udzielenie zamówienia jest zasadny.

Podkreślenia wymagało także, że przystępujący w swych wyjaśnieniach ceny z 9 stycznia 2025 r. założył udział zespołu czteroosobowego celem wykonania prac z pozycji nr 3 kosztorysu (Trzebieże późne i cięcia sanitarno-selekcyjne). Starając się odeprzeć zarzuty odwołania, zamawiający na str. 6 odpowiedzi na odwołanie przedstawił własne wyliczenia opierające się jednak za założeniu, że do wykonania tych prac zostanie użyty zespół trzyosobowy. Wyliczenia zamawiającego nie zostały oparte zatem na założeniach wyraźnie wyartykułowanych przez przystępującego w jego wyjaśnieniach. Wyliczenia zamawiającego z tego powodu nie mogły zostać wzięte pod uwagę. To wykonawca najlepiej zna swoją organizację pracy, wydajność zespołu, kompetencje operatorów, parametry maszyn, a więc dostępne mu indywidualnie uwarunkowania. Po to także zamawiający kierował do przystępującego wezwanie do złożenia wyjaśnień, aby te uwarunkowania poznać. Skoro zatem wykonawca założył do wykonania prac zespół czteroosobowy, to dla takiej organizacji pracy powinny być prowadzone wyliczenia.

Zarzuty dotyczące pozycji nr 4 kosztorysu (Trzebieże wczesne i czyszczenia późne z pozyskaniem masy, cięcia przygodne w trzebieżach wczesnych).

Również w zakresie pozycji nr 4 kosztorysu ofertowego odwołujący zarzucił, że przystępujący nie uwzględnił istotnych kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, takich jak koszt olejów, materiałów eksploatacyjnych (smary, łańcuchy tnące), a także wydatków na dojazdy pracowników do miejsca realizacji prac. Odwołujący także w zakresie ww. pozycji zarzucił, że przystępujący nie wskazał na koszty amortyzacji/leasingów/najmu oraz konserwacji sprzętów niezbędnych do realizacji niniejszej pozycji – harwestera oraz pilarek. Zarzut ten okazał się zasadny. Aktualna w tym zakresie pozostała argumentacja izby przedstawiona powyżej przy rozstrzygnięciu zarzutu dotyczącego pozycji nr 3 kosztorysu ofertowego.

Dodatkowo odwołujący zarzucił, że przystępujący błędnie wyliczył także koszty pracy, co prowadzi do naruszenia obowiązujących przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, albowiem z wyjaśnień wykonawcy wynika, iż przyjął on koszty wynagrodzenia

personelu, który uczestniczyć będzie w realizacji przedmiotowego zamówienia publicznego, poniżej stawek wskazanych w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu. Odwołujący zarzucił, że aby obliczyć koszt godzinowy pracownika przystępujący powinien wynagrodzenie brutto podzielić przez liczbę dni do przepracowania w miesiącu, a nie przez liczbę dni w miesiącu. Tymczasem przystępujący przedzielił wynagrodzenie brutto przez liczbę 30. Na str. 9 odwołania odwołujący przedstawił wyliczenia, że uwzględniając wynagrodzenie brutto - 5621,60 zł, a także fakt, że w różnych miesiącach jest różna liczba dni do przepracowania (18-23), należało posłużyć się średnią stawką godzinową uwzględniającą ww. zmienne, to jest 33,87 zł. Następnie odwołujący argumentował, że prawidłowe wyliczenia kosztów pracy przy założeniu 5 dni pracy i 7 pracowników wyglądają następująco:

$$33,87 \text{ zł/h} * 8 \text{ godz/dzień} * 5 \text{ dni} * 7 \text{ pracowników} = 9483,60 \text{ zł}$$

Razem koszty:

$$9480,60 \text{ zł} + 2138,44 \text{ zł} + 712,83 \text{ zł} + 824,82 \text{ zł} = 13159,69 \text{ zł}$$

Koszt jednostkowy pozyskania:

$$13159,69 \text{ zł} / 195,08 \text{ m}^3 = 67,46 \text{ zł/m}^3$$

Strata Wykonawcy na 1 m³:

$$67,46 \text{ zł/m}^3 - 55 \text{ zł/m}^3 = 12,46 \text{ zł/m}^3$$

Łącznie strata Wykonawcy przy pozyskaniu zaplanowanej masy:

$$12,46 \text{ zł/m}^3 * 2341 \text{ m}^3 = 29168,86 \text{ zł}$$

Przystępujący w swym piśmie procesowym odnosząc się do ww. zarzutu podniósł, że stawka „dzienna” na potrzeby kalkulacji została przez niego wyliczona, według zasad obowiązujących przy ustalaniu wynagrodzenia za przepracowaną część miesiąca, gdy w danym miesiącu pracownik nie przepracował wszystkich dni wynikających z harmonogramu pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby, za którą otrzymał wynagrodzenie chorobowe, tj. według § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 927 z późn. zm.). Przystępujący wskazał w piśmie, że przepis ten nakazuje miesięczną stawkę wynagrodzenia podzielić przez 30 — stąd zastosowana przez niego metoda kalkulacji. Jednakże zdaniem izby powołane przez przystępującego rozporządzenie nie jest właściwym do obliczania kosztu godzinowego pracownika dla pracodawcy, gdyż – jak sama nazwa tego aktu prawnego wskazuje – określa ono wynagrodzenie w okresie niewykonywania pracy.

Podkreślenia wymagało także, że przystępujący w swych wyjaśnieniach ceny z 9 stycznia 2025 r. założył udział zespołu siedmioosobowego celem wykonania prac z pozycji nr 4 kosztorysu. Starając się odeprzeć zarzuty odwołania, zamawiający na str. 8 odpowiedzi na odwołanie przedstawił własne wyliczenia opierające się jednak na założeniu, że do wykonania tych prac zostanie użyty zespół czteroosobowy. Wyliczenia zamawiającego nie zostały oparte zatem na założeniach wyrażnie wyartykułowanych przez przystępującego w jego wyjaśnieniach. Wyliczenia zamawiającego z tego powodu nie mogły zostać wzięte pod uwagę. To wykonawca najlepiej zna swoją organizację pracy, wydajność zespołu, kompetencje operatorów, parametry maszyn, a więc dostępne mu indywidualnie uwarunkowania. Po to także zamawiający kierował do przystępującego wezwanie do złożenia wyjaśnień, aby te uwarunkowania poznać. Skoro zatem wykonawca założył do wykonania prac zespół siedmioosobowy, to dla takiej organizacji pracy powinny być prowadzone wyliczenia.

W zakresie pozycji nr 4 kosztorysu ofertowego odwołujący również zarzucił, że odwołujący w swej kalkulacji nie uwzględnił kosztów związanych z urlopem wypoczynkowym oraz ew. ryzyk chorobowych. Zarzut ten okazał się zasadny. Aktualna w tym zakresie pozostała argumentacja izby przedstawiona powyżej przy rozstrzygnięciu zarzutu dotyczącego pozycji nr 3 kosztorysu ofertowego.

Ponadto przystępujący w swym piśmie procesowym – w ślad za złożonymi wyjaśnieniami - powołał się na argument, że w 2024 r. realizował analogiczne czynności dla zamawiającego za cenę 46 zł/m³, podczas gdy obecnie przewidział stawkę 55 zł/m³. Celem wykazania powyższego załączył do pisma dowód nr 10 - Formularz ofertowy z dnia 16.05.2024 r. złożony przez siebie w ramach postępowania prowadzonego przez zamawiającego pn. „Wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Skierniewice w roku 2024” oraz dowód nr 11: Informacja z dn.

29.05.2024 r. o wyborze najkorzystniejszej oferty w postępowaniu pn. „Wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Skierniewice w roku 2024”. Jednakże ta argumentacja przystępującego okazała się nietrafna. Jak wynikało z dowodu nr 10 – przystępujący faktycznie zaoferował stawkę 46 zł/m³ jednakże za inny rodzaj czynności – a mianowicie „Całkowity wyrób drewna technologią dowolną”, kod CWD-D. Przystępujący nie wykazał, są to analogiczne prace do prac z pozycji 3 i 4 jego kosztorysu ofertowego złożonego w tym postępowaniu.

Zarzuty dotyczące pozycji nr 52 kosztorysu SPUL-R (spulchnianie gleby na międzyrzędach – dla dęba i buka również w okresie wschodów).

Odwolujący podniósł w odwołaniu, że przystępujący w swych założeniach miał przyjąć, iż prace będą wykonywane przez 30 dni w miesiącu po 8 godzin dziennie. Przystępujący w swym piśmie procesowym podniósł, że nic takiego nie wynikało z treści złożonych przez niego wyjaśnień. Z kolei zamawiający w odpowiedzi na odwołanie utrzymywał, że *Wyliczony czas niezbędny na realizację prac wnosi 1507 godzin, co przy ośmiogodzinnym dniu roboczym daje 132,13 dni pracy i jest możliwy do zrealizowania przy założeniu 22 dni roboczych w miesiącu w okresie 6 miesięcy.*

IZBA stwierdziła, że w złożonych wyjaśnieniach, szacując koszt usługi przystępujący dzielił koszt ZUS właściciela przez 30 dni, ustalał iloraz, a następnie dzielił go przez 8h. Z powyższego można było zatem wyciągać wniosek, że założeniem była praca przez 30 dni w miesiącu po 8 godzin dziennie. Tym bardziej, że przystępujący pracując osobiście nie był związany normami prawa pracy i miał do tego prawo. Z kolei liczba 22 dni roboczych, podawana przez zamawiającego w odpowiedzi na odwołanie, nigdzie nie pojawiła się w treści wyjaśnień przystępującego. To wykonawca odpowiada za precyzję swoich wyjaśnień. Skoro przystępujący w swych kalkulacjach nigdzie nie wskazywał na 22 dni robocze, to wyliczenia zamawiającego nie mogły zostać zatem uwzględnione.

Przystępujący w swym piśmie procesowym wskazał także, że *realizacja czynności wymaga zaangażowania robocizny na poziomie 1507 roboczogodzin - zgodnie z Załącznikiem nr 2.2. do SWZ „Szczegółowy rozmiar prac według grup czynności, czynności i lokalizacji”. W celu przeliczenia wskazanych roboczogodzin, na faktyczny, szacowany czas realizacji czynności, wskazaną ilość roboczogodzin, należy podzielić przez 1,370, tj. wskaźnik normy czasu pracy w normogodzinach na jednostkę miary w stopniu trudności I, określoną w Katalogu norm czasu dla prac wykonywanych w zagospodarowaniu lasu, stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 24 stycznia 2023 r. Iloraz powyższych wartości, prowadzi do wniosku, iż czas realizacji zadania to 1100 normogodzin (tj. 137,5 dni roboczych) — co stanowi zakres niewątpliwie możliwy do realizacji przez jedną osobę w okresie trwania umowy, tj. właściciela firmy.* Jednakże ww. argumentacja przystępującego została obarczona błędem. Jak wynikało z poz. 52 kosztorysu w ramach tej pozycji przewidziano do wykonania 1.100 arów. Pomnożenie tej wartości (1.100) przez współczynnik 1,370 podawany przez przystępującego w piśmie, dawało wynik 1507 roboczo-godzin, a więc dokładnie tyle roboczo-godzin, ile przystępujący przyjął w wyjaśnieniach ceny. W tej sytuacji dzielenie wartości 1507 (a więc wyliczonej liczby roboczogodzin) przez ww. współczynnik (1,370) dawać będzie wynik znów 1.100. Jednakże nie będzie to liczba normogodzin, jak utrzymywał przystępujący w piśmie, lecz ponownie wrócimy do liczby arów do przepracowania. Argumentacja przystępującego okazała się zatem nietrafna.

Odwolujący podniósł także, że wbrew wyjaśnieniom przystępującego, wykonawca ten w związku z realizacją zamówienia ponosić będzie również inne koszty związane z realizacją zamówienia niż tylko koszty ZUS ponoszone przez wykonawcę – właściciela wykonującego te prace osobiście. Odwołujący wskazał na brak uwzględnienia w wyjaśnieniach w szczególności kosztów podatkowych oraz związanych z zapewnieniem odpowiednich sprzętów czy narzędzi za pomocą, których te prace są realizowane. Zarzut ten okazał się trafny. Zdaniem izby okoliczność, że zgodnie z wyjaśnieniami prace te będzie wykonywał osobiście przystępujący nie zwalniała go od konieczności uwzględnienia przez niego kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich sprzętów czy narzędzi, za pomocą których te prace są realizowane.

Odwolujący podniósł także, że przystępujący w swych wyjaśnieniach ceny wprawdzie wskazał na koszt transportu chwastów, to jest 2400 zł, jednak nie przedstawił w tym zakresie żadnych dowodów ani szczegółowych wyliczeń. Zarzut okazał się trafny. Przystępujący w tym zakresie nie przedstawił w toku postępowania o udzielenie zamówienia żadnych wyjaśnień ani dowodów na ich poparcie. Dopiero w swym piśmie procesowym przystępujący przedstawił wyjaśnienia w tym zakresie. Przystępujący oświadczył, że *przyjęty w kalkulacji godzinowy koszt wywozu chwastów obliczony został jako suma kosztu dziennego miesięcznej stawki ZUS właściciela firmy, tj. 11,91 zł (stawka wskazana w wyjaśnieniach), koszty paliwa — 28,62 zł (przyjmując spalanie 4,70 l/h - norma katalogowa dla Ursusa C360-3P i cenę paliwa 6,09 zł wykazaną załączoną do wyjaśnień fakturą), powiększona o kwotę 15 zł na poczet kosztów eksploatacyjnych, napraw ciągnika etc. Tak uzyskana kwota wyniosła 55,53 zł i na potrzeby kalkulacji została*

podwyższona do kwoty 60 zł. Takich wyjaśnień przystępujący nie złożył jednak w toku postępowania w terminie wyznaczonym przez zamawiającego. Takie działanie wykonawcy okazało się zatem spóźnione i świadczyło o zasadności zarzutu podniesionego w odwołaniu. Skoro bowiem wykonawca przedstawia wyjaśnienia mające obalić domniemanie rażąco niskiej ceny dopiero przed izbą, a nie w terminie zakreślonym przez zamawiającego, to oznacza, że zarzut dotyczący nieprzedstawienia wyjaśnień i dowodów na etapie postępowania o udzielenie zamówienia jest zasadny.

Zarzuty dotyczące pozycji nr 41 kosztorysu PIEL-RN (pielenie w międzyrzędach, w dębie i buka również w okresie wschodów)

Na wstępie podkreślenia wymagało, że w wezwaniu do wyjaśnień ceny, zamawiający zwracał uwagę wykonawcy, że *pozycja jest analizowana łącznie z pieleniem w międzyrzędach (w dębie i buku również w okresie wschodów), ponieważ prace te są wykonywane równocześnie*. Jednakże powyższe wskazówki zamawiającego i możliwości z nich wynikające umknęły przystępującemu i nie zostały wzięte przez niego pod uwagę. Podkreślenia wymagało bowiem, że wykonawca ewidentnie wycenił i zamierzał realizować obie pozycje oddzielnie i niezależnie od siebie. W tej sytuacji za nietrafną należało uznać argumentację zamawiającego ze str. 13 odpowiedzi na odwołanie, że czynnik ten należało uwzględnić. Możliwość taka istniałaby, gdyby wykonawca w swej kalkulacji zamierzał z niej skorzystać. To wykonawca odpowiada za organizację swojej pracy. Skoro wykonawca założył w wyjaśnieniach ceny nieracjonalną organizację pracy, to dla takiego założenia należało odnosić koszty wykonania zamówienia.

W zakresie ww. pozycji odwołujący podniósł, że koszty pracy zatrudnionego pracownika powinny być kalkulowane w odniesieniu do rzeczywistej liczby dni roboczych. Odwołujący przedstawił obliczenia, że przy założeniu stawki godzinowej na poziomie 33,87 zł, całkowity koszt pracy pracownika ulega zmianie i wynosi:

$$3094 \text{ roboczogodziny} \times 33,87 \text{ zł/h} = 104\,793,78 \text{ zł}$$

Odwołujący wskazał, że w konsekwencji zmianie ulega również bilans całkowity zadania:

Całkowity koszt realizacji:

$$36\,849,54 \text{ zł} + 104\,793,78 \text{ zł} + 2\,200,00 \text{ zł} = 143\,843,32 \text{ zł}$$

Finalnie odwołujący podniósł, że w niniejszej pozycji wystąpi strata:

$$143\,843,32 \text{ zł} - 110\,000,00 \text{ zł} = 33\,843,32 \text{ zł}$$

Zarzut ten okazał się trafny. Jak słusznie podniósł odwołujący, aby obliczyć koszt godzinowy pracownika przystępujący powinien wynagrodzenie brutto podzielić przez liczbę dni do przepracowania w miesiącu, a nie przez liczbę dni w miesiącu. Tymczasem przystępujący przedzielił wynagrodzenie brutto przez liczbę 30. Średnia stawka godzinowa uwzględniająca ww. zmienne, jaką powinniśmy otrzymać to 33,87 zł, a nie 23,42 zł, jak wskazano w wyjaśnieniach. Po pomnożeniu 3094 roboczogodzin $\times$ 33,87 zł/h otrzymujemy zaś kwotę 104.793,78 zł, a nie 72.461,48 zł. W tym zakresie aktualne pozostają rozważania izby na tle identycznego zarzutu dotyczącego pozycji nr 4 kosztorysu. Celem uniknięcia powtórzeń nie zostaną one zatem powtórnie przytoczone w tym miejscu.

Odwołujący podniósł także w odwołaniu, że przy uwzględnieniu łącznej liczby 3094 roboczogodzin, obliczenia poczynione na podstawie założeń z wyjaśnień przystępującego wskazują na konieczność przepracowania 386,75 dnia roboczego (3094 godziny / 8 godzin dziennie). Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie zarzucił, że odwołujący dokonał błędnych wyliczeń. Argumentował, że odwołujący założył 8 godzinny dzień pracy jednego pracownika, a faktycznie zadanie będzie realizować zespół dwuosobowy. Wskazywał, że czas potrzebny na realizację pracy należy zatem zredukować o 50%. Ta argumentacja okazała się nietrafna. Nic takiego nie wynikało z kalkulacji zawartej w wyjaśnieniach przystępującego. Przeciwnie, z wyjaśnień tych jednoznacznie wynikało, że koszty policzono dla sytuacji, w której zarówno sam przystępujący, jak i jego pracownik będą pracowali po 3.094 roboczo-godzin. To wykonawca odpowiada za organizację swojej pracy. Skoro wykonawca założył w wyjaśnieniach ceny nieracjonalną organizację pracy, to dla takiego założenia należało odnosić koszty wykonania zamówienia.

Także w ramach tej pozycji przystępujący w swym piśmie procesowym podjął próbę zredukowania liczby roboczogodzin przez odwołanie się do *Katalogu norm czasu dla prac wykonywanych w zagospodarowaniu lasu, stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 15 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 24 stycznia 2023 r.* Argumentacja ta okazała się chybiona, z przyczyn omówionych już wcześniej przy rozpoznawaniu zarzutu dotyczącego pozycji 52 kosztorysu ofertowego.

Także w zakresie ww. pozycji odwołujący zarzucił, że przystępujący w swych wyjaśnieniach ceny wprowadzie

wskazał na koszt transportu chwastów, to jest 2200 zł, jednak nie przedstawił w tym zakresie żadnych dowodów ani szczegółowych wyliczeń. Zarzut okazał się trafny. Przystępujący także w tym zakresie nie przedstawił w toku postępowania przed zamawiającym żadnych wyjaśnień ani dowodów na ich poparcie.

Zgodzić należało się także z odwołującym, że przystępujący w swych wyjaśnieniach ceny elastycznie dopasowywał koszt transportu chwastów dla różnych pozycji kosztorysu. Jak wskazano wcześniej, dla pozycji nr 52 wykonawca w wyjaśnieniach wskazał na koszt tego rodzaju czynności jako 60 zł/h. Z kolei w ramach pozycji 41 kosztorysu, dla analogicznego rodzaju prac, uwzględniał koszt 55 zł/h, nie uzasadniając jednak żadnej z ww. wysokości, ani powodów różnych stawek. Dopiero w piśmie procesowym przystępujący oświadczył, że w pozycji nr 41 nie uwzględnił dodatkowego narzutu na ew. koszty dodatkowe lub zysk. Jednakże ww. argumentacji próżno było szukać w treści wyjaśnień składanych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Kierując się powyższymi rozważaniami izba stwierdziła, że zarzut naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy Pzp zasługiwał na uwzględnienie. Zamawiający naruszył także art. 239 Pzp przez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty przystępującego, która podlegała odrzuceniu.

Stosownie do art. 553 ustawy Pzp, *o oddaleniu odwołania lub jego uwzględnieniu Izba orzeka w wyroku. W pozostałych przypadkach Izba wydaje postanowienie*. Orzeczenie izby, o którym mowa w pkt 1 sentencji, miało charakter merytoryczny, gdyż odnosiło się do uwzględnienia odwołania. Z kolei orzeczenie izby zawarte w pkt 2 sentencji miało charakter formalny, gdyż dotyczyło kosztów postępowania, a zatem było postanowieniem. O tym, że orzeczenie o kosztach zawarte w wyroku izby jest postanowieniem przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z 8 grudnia 2005 r. III CZP 109/05 (OSN 2006/11/182). Z powołanego przepisu art. 553 ust. 1 ustawy Pzp wynika zakaz wydawania przez izbę orzeczenia o charakterze merytorycznym w innej formie aniżeli wyrok. Z uwagi zatem na zbieg w jednym orzeczeniu rozstrzygnięć o charakterze merytorycznym (pkt 1 sentencji) i formalnym (pkt 2 sentencji), całe orzeczenie musiało przybrać postać wyroku.

Zgodnie z przepisem art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, *Krajowa Izba Odwoławcza uwzględnia odwołanie w całości lub w części, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców* W analizowanej sprawie stwierdzone naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy Pzp miały wpływ na wynik postępowania, gdyż zamawiający z naruszeniem ww. przepisów wybrał jako najkorzystniejszą ofertę złożoną przez przystępującego.

W świetle art. 554 ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp, uwzględniając odwołanie, Izba może jeżeli umowa nie została zawarta:

- a) nakazać wykonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego albo
- b) nakazać unieważnienie czynności zamawiającego, albo
- c) nakazać zmianę projektowanego postanowienia umowy albo jego usunięcie, jeżeli jest niezgodne z przepisami ustawy.

Na ww. podstawie Izba nakazała zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, powtórzenie czynności badania i oceny ofert, w tym wykonanie czynności odrzucenia oferty przystępującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wobec powyższego, na podstawie art. 554 ust. 1 pkt 1 i art. 554 ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp, orzeczono jak w pkt 1 sentencji.

Zgodnie z art. 557 ustawy Pzp, *w wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego*. Z kolei w świetle art. 575 ustawy Pzp, *strony oraz uczestnik postępowania odwoławczego wnoszący sprzeciw ponoszą koszty postępowania odwoławczego stosownie do jego wyniku*.

Jak wskazuje się w piśmiennictwie, reguła ponoszenia przez strony kosztów postępowania odwoławczego stosownie do wyników postępowania odwoławczego oznacza, że „*obowiązuje w nim, analogicznie do procesu cywilnego, zasada odpowiedzialności za wynik procesu, według której koszty postępowania obciążają ostatecznie stronę „przegrywającą” sprawę (por. art. 98 § 1 k.p.c.)*” Jarosław Jerzykowski, *Komentarz do art. 192 ustawy - Prawo zamówień publicznych*, w: *Dzierżanowski W., Jerzykowski J., Stachowiak M. Prawo zamówień publicznych. Komentarz, LEX, 2014, wydanie VI*.

W analizowanej sprawie Izba uwzględniła odwołanie. Odpowiedzialność za wynik postępowania ponosił zatem

zamawiający. Na koszty postępowania składał się wpis od odwołania uiszczony przez odwołującego w kwocie 15.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika odwołującego w kwocie 3.600 zł, koszty noclegu pełnomocnika odwołującego w wysokości 438 zł, koszty opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, ustalone na podstawie rachunku złożonego do akt sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 557 oraz art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 7 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 2 lit. a, b, d rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodniczący:.....